

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ ЖИТОМИРСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РІШЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

30 березня 2018 року № 2-р/к

Справа № 4.5-27/2014

м. Житомир

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції
та накладення штрафу

Адміністративна колегія Житомирського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – територіальне відділення), розглянувши матеріали справи № 4.5-27/2014 про порушення дочірнім підприємством “Пропан” публічного акціонерного товариства “Житомиргаз” законодавства про захист економічної конкуренції,

ВСТАНОВИЛА:

1. ПРЕДМЕТ СПРАВИ

- (1) Розгляд справи №4.5-27/2014 (далі – справа) здійснюється у зв'язку з встановленням дочірнім підприємством “Пропан” публічного акціонерного товариства “Житомиргаз” у період з 10.02.2014 по I півріччя 2015 року економічно необґрунтованих цін 1 балона скрапленого газу для побутових потреб населення Житомирської області.

2. СТОРОНИ

- (2) Відповідачем у справі є:
- (і) Дочірнє підприємство “Пропан” публічного акціонерного товариства “Житомиргаз” (с. Станишівка, Житомирська область, ідентифікаційний код 30928236) (далі – ДП “Пропан”, Підприємство, Відповідач).

3. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (3) На підставі доручення Антимонопольного комітету України від 24.01.2014 № 12-01/10135 територіальним відділенням проведено дослідження ринку роздрібною торгівлі скрапленим газом для потреб населення.
- (4) За результатами проведеного дослідження, розпорядженням адміністративної колегії Житомирського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 30.05.2014 № 1.17/-27р розпочато розгляд справи № 4.5-27/2014 за ознаками вчинення ДП “Пропан” порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, частиною першою та пунктом 1 частини 2 статті 13 Закону України “Про захист економічної конкуренції”, у вигляді зловживання монополюним (домінуючим) становищем на ринку реалізації

скрапленого газу для побутових потреб населення (у балонах) Житомирської (крім м. Коростишева та Коростишівського району), Київської та Вінницької областей шляхом встановлення таких цін реалізації скрапленого газу для побутових потреб населення (у балонах), які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

- (5) На підставі доручення Антимонопольного комітету України від 17.08.2015 № 13-01/631 з метою забезпечення доказів, зокрема, у справі № 4.5-27/2014, проведено позапланову виїзну перевірку ДП “Пропан” (наказ Голови Житомирського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 03.09.2015 № 11).
- (6) За результатами перевірки додержання законодавства про захист економічної конкуренції ДП “Пропан” складено акт від 30.10.2015 № 1.15/2АК, який міститься в матеріалах справи.
- (7) Заперечення ДП “Пропан” на акт перевірки від 30.10.2015 № 1.15/2АК надані листом від 16.12.2015 № 2172, який також міститься в матеріалах справи.

4. ВИЗНАЧЕННЯ МОНОПОЛЬНОГО (ДОМІНУЮЧОГО) СТАНОВИЩА

- (8) Монопольне (домінуюче) становище визначено відповідно до Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб’єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 № 49-р та зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 01.04.2002 за № 317/6605 (надалі – Методика).
- (9) Встановлення об’єктів аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища.

4.1.1. Суб’єкт господарювання.

ДП “Пропан”

- (10) ДП “Пропан” є юридичною особою, яка здійснює свою діяльність відповідно до статуту, затвердженого загальними зборами акціонерів відкритого акціонерного товариства “Житомиргаз” (протокол № 14 від 12.12.2008). Державну реєстрацію змін до установчих документів проведено державним реєстратором Житомирського районної державної адміністрації Житомирської області 18.12.2008 № 12871050005002295.
- (11) Відповідно до статуту метою діяльності ДП “Пропан” є одержання прибутку від усіх видів торгівельної, комерційної, виробничої, фінансової та іншої діяльності, дозволеної законодавчими актами України. Підприємство має самостійний баланс, поточні, валютні та інші рахунки в банківських установах; фірмовий знак, який затверджується директором Підприємства і реєструється у відповідності до чинного законодавства України, печатку зі своїм найменуванням і номером ідентифікаційного коду, штампи, фірмові бланки та інші притаманні юридичній особі реквізити.
- (12) Основними статутними видами діяльності ДП “Пропан” є: закупівля газу від заводів – виробників та посередницьких структур по прямих договорах (угодах) та реалізація скрапленого газу населенню та іншим категоріям споживачів; ремонт та опосвідчення газових балонів, тощо.
- (13) Основними видами діяльності ДП “Пропан” є:
 - (і) оптова торгівля хімічними продуктами (код класифікації видів економічної

діяльності – 46.75);

- (ii) оптова торгівля іншими проміжними продуктами (код класифікації видів економічної діяльності – 46.76);
 - (iii) роздрібна торгівля іншими невживаними товарами в спеціалізованих магазинах (код класифікації видів економічної діяльності – 47.78);
 - (iv) неспеціалізована оптова торгівля (код класифікації видів економічної діяльності – 46.90);
 - (v) оптова торгівля твердим, рідким, газоподібним паливом і подібними продуктами (код класифікації видів економічної діяльності – 46.71);
 - (vi) роздрібна торгівля паливом (код класифікації видів економічної діяльності – 47.30).
- (14) Суб'єктами господарювання, які станом на 01.06.2015 пов'язані з ДП “Пропан” відносинами контролю в значенні статті 1 Закону України “Про захист економічної конкуренції” є:
- (i) _____;
 - (ii) _____;
 - (iii) _____;
 - (iv) _____.

4.1.2. Конкретний товар, який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цими суб'єктами господарювання.

- (15) Товаром, який продається ДП “Пропан” є скраплений вуглеводневий газ, що використовується для побутових потреб населення.

4.2. Визначення переліку товарів та основних продавців, покупців цих товарів, щодо яких має визначатись монопольне (домінуюче) становище.

- (16) Відповідно до Методики перелік товарів, щодо яких має визначатись монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з товарів (товарних груп), які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території і які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).
- (17) Визначення ознак одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) здійснюється, виходячи з подібності, зокрема: споживчих характеристик, умов споживання, умов реалізації та цін.

Споживчі характеристики

- (18) Споживчі характеристики товару визначаються за функціональним призначенням, фізичними, технічними та експлуатаційними характеристиками, ступенем новизни товару.
- (19) Для побутових потреб населення скраплений вуглеводневий газ використовується поряд з природним газом, твердим паливом та електричною енергією.
- (20) Однак, ці товари мають різні фізичні властивості, якісні показники та експлуатаційні характеристики.

- (21) Зокрема, за функціональним призначенням скраплений газ в балонах використовується, як правило, лише для приготування їжі, в той час як природний газ, тверде паливо та електрична енергія використовуються як для приготування їжі так і для опалення приміщень.
- (22) За фізичними, технічними та експлуатаційними характеристиками скраплений газ в балонах, природний газ, тверде паливо та електрична енергія відрізняються тим, що для використання цих товарів для приготування їжі потребують наявності у покупця (населення) певного типу обладнання (для природного газу – газова плита, для електричної енергії – електроплита, для скрапленого газу в балонах – газобалонна установка, для твердого палива – піч).
- (23) Тобто, скраплений газ, природний газ, тверде паливо та електрична енергія мають різні споживчі характеристики.

Умови споживання

- (24) Використання скрапленого газу для побутових потреб вимагає від споживача наявності лише газобалонного обладнання.
- (25) Необхідною умовою для використання природного газу для побутових потреб є наявність приєднання об'єкта споживача до газорозподільних мереж.
- (26) Умовами споживання електричної енергії, крім наявності електроплити, є наявність дозволеної необхідної приєднаної потужності.
- (27) Для споживання твердого палива необхідною умовою є наявність печі певної конструкції, яка дозволяє використовувати її не лише для опалення приміщення, а і для приготування їжі.
- (28) Відтак, скраплений газ, природний газ, тверде паливо та електрична енергія, що використовуються для побутових потреб, мають різні умови споживання.

Умови реалізації

- (29) Умови реалізації скрапленого газу для побутових потреб населення (в балонах) визначаються Правилами роздрібної торгівлі та надання послуг з постачання скрапленого вуглеводневого газу для побутових потреб населення та інших споживачів, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 20.11.2003 № 1790 (далі – Правила).
- (30) Відповідно до пункту 21 Правил роздрібно торгівлю та надання послуг з постачання скрапленого вуглеводневого газу для побутових потреб населення здійснюють:
- (i) спеціалізовані підприємства, в тому числі і ДП “Пропан”, які мають дозволи Держнаглядохоронпраці на надання послуг з постачання газу, торгові патенти для роздрібно торгівлі, забезпечені аварійно-диспетчерськими службами, оперативним зв'язком "04", підрозділами аварійно-відновних робіт, а також мають виробничу базу, необхідну для виконання всіх видів робіт для забезпечення безперебійного та безаварійного газопостачання;
 - (ii) інші суб'єкти підприємницької діяльності, які мають дозволи Держнаглядохоронпраці на цей вид діяльності і торгові патенти для роздрібно торгівлі.
- (31) Відповідно до статті 4¹ Закону України “Про нафту і газ” підприємства, частка держави у статутному капіталі яких 50 відсотків та більше, господарські товариства, 50 відсотків та більше акцій (часток, паїв) яких знаходяться у статутних капіталах

інших господарських товариств, акціонером яких є держава і володіє в них контрольним пакетом акцій, а також дочірні підприємства, представництва та філії таких підприємств і товариств, учасники договорів про спільну діяльність, та/або особи, уповноважені договорами про спільну діяльність, укладеними за участю зазначених підприємств, щомісячно здійснюють продаж нафти сирової і газового конденсату власного видобутку, видобутих на підставі спеціальних дозволів на користування нафтогазоносними надрами (крім обсягів, що використовуються на власні технологічні потреби), а також скрапленого газу – виключно на біржових аукціонах.

- (32) Порядок організації та проведення біржових аукціонів з продажу нафти сирової і газового конденсату власного видобутку, скрапленого газу, визначення стартових цін на таких аукціонах, а також порядок визначення обсягів реалізації на біржових аукціонах скрапленого газу для потреб населення встановлюються Кабінетом Міністрів України.
- (33) Механізм організації та проведення біржових аукціонів з продажу нафти сирової, газового конденсату власного видобутку і скрапленого газу на внутрішньому ринку, в тому числі спеціалізованих аукціонів з продажу скрапленого газу для потреб населення, визначається Порядком організації та проведення біржових аукціонів з продажу нафти сирової, газового конденсату власного видобутку і скрапленого газу, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 16.10.2014 № 570 (далі – Порядок).
- (34) Згідно з пунктом 52 цього Порядку продаж скрапленого газу для потреб населення здійснюється на спеціалізованих аукціонах згідно із затвердженим аукціонним графіком.
- (35) Умови реалізації природного газу у період 2013 – 2015 років визначались Правилами надання населенню послуг з газопостачання, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 09.12.1999 № 2246, зі змінами. Починаючи з 16.07.2016 умови реалізації природного газу визначаються Кодексом газорозподільних систем, затвердженим постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 30.09.2015 № 2494.
- (36) Умови реалізації електричної енергії визначаються Правилами користування електричною енергією для населення, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 26.07.1999 № 1357, зі змінами.
- (37) Умови реалізації твердого палива визначаються самим ринком.

Ціни

- (38) Система ціноутворення на скраплений газ, природний газ, електричну енергію та тверде паливо різна. Так, ціни (тарифи) на природний газ та електричну енергію встановлюються спеціально уповноваженим на це органом – Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг. Ціни на скраплений газ та тверде паливо, що відпускається населенню для комунально – побутових потреб, встановлюються суб'єктами господарювання самостійно з урахуванням обмежень рівня рентабельності, встановлених відповідними розпорядженнями обласних державних адміністрацій.
- (39) Враховуючи викладене, скраплений газ, природний газ, тверде паливо та електрична енергія, що використовуються для побутових потреб, не є подібними з точки зору споживчих характеристик, умов споживання та реалізації, рівня цін.

4.3. Перелік основних продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів) скрапленого газу.

(40) Основним продавцем скрапленого газу для побутових потреб населення на території Вінницької області є:

(i) ДП “Пропан”.

4.4. Визначення товарних меж ринку.

(41) Відповідно до Методики товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого. Формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється з переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи), за показниками взаємозамінності.

(42) З огляду на те, що скраплений газ, природний газ, тверде паливо та електрична енергія, що використовуються для побутових потреб, не є подібними з точки зору споживчих характеристик, умов споживання та реалізації, рівня цін, реалізація скрапленого газу для побутових потреб населення (в балонах) не є взаємозамінною з реалізацією будь – якого іншого виду побутового палива.

(43) Таким чином, товарними межами ринку є роздрібна реалізація скрапленого газу для побутових потреб населення (у балонах).

4.5. Визначення територіальних (географічних) меж ринку.

(44) Відповідно до Методики територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом установлення мінімальної території, за межами якої, з точки зору споживача, придбання товарів (товарної групи), що належать до групи взаємозамінних товарів (товарної групи), є неможливим або недоцільним.

(45) Відповідно до пункту 17 Порядку планування обсягів скрапленого газу, що необхідні для задоволення потреб населення у повному обсязі, здійснюється шляхом подання Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласними, Київською та Севастопольською міськими держадміністраціями разом з покупцями скрапленого газу для потреб населення інформації про обсяг такого газу за формою, встановленою Мінекономрозвитку за погодженням з Міненерговугіллям.

(46) Відповідно до пункту 53 Порядку покупці скрапленого газу для потреб населення подають біржі до 15 числа місяця, в якому проводиться спеціалізований аукціон, інформацію про планові обсяги потреби регіону в скрапленому газі для потреб населення та планові обсяги закупівлі такого газу.

(47) Відповідно до наказу по Підприємству від 01.10.2014 № 265/2 “Щодо безперебійного забезпечення населення скрапленим газом в балонах” заступники директора по Житомирському, Київському, Вінницькому, Хмельницькому, Рівненському та Полтавському регіонах зобов’язані здійснювати реалізацію скрапленого газу в балонах з обов’язковим отриманням заявок щодо потреби в забезпеченні скрапленим газом в балонах населення. Заявка щодо потреби в забезпеченні скрапленим газом в балонах населення повинна бути складена сільською, селищною, міською радою та затверджена в районній адміністрації.

- (48) Відповідно до наказу по Підприємству від 01.10.2014 № 265/1 “Щодо впорядкування закупівлі скрапленого газу для комунально – побутових потреб населення” заступники директора по Житомирському, Київському, Вінницькому, Хмельницькому, Рівненському та Полтавському регіонах зобов’язані за п’ять днів до проведення спецаукціону на купівлю – продаж скрапленого газу для комунально – побутових потреб населення відповідного регіону подавати заявку щодо об’ємів закупівлі газу до Української універсальної біржі.
- (49) В ході дослідження встановлено, що на території Житомирської області в межах м. Коростишева та Коростишівського району закупівлю та реалізацію скрапленого газу для побутових потреб населення здійснює ПАТ “Коростишівгаз”.
- (50) На всій іншій території Житомирської області (крім м. Коростишева та Коростишівського району) закупівлю та реалізацію скрапленого газу для побутових потреб населення здійснює ДП “Пропан”.
- (51) Отже, ПАТ “Коростишівгаз” та ДП “Пропан” не є конкурентами один одному на ринку реалізації скрапленого газу для побутових потреб населення.
- (52) Таким чином, ДП “Пропан” здійснює реалізацію скрапленого газу для побутових потреб населення в межах Житомирської області (крім м. Коростишева та Коростишівського району).
- (53) Відповідно до Правил, реалізація скрапленого газу населенню відбувається шляхом доставки балонів з газом до споживача спеціалізованим автотранспортом. Забороняється продаж газу для побутових потреб населення безпосередньо з автомобільних цистерн для перевезення газу, автомобільних газозаправних станцій, автомобільних газозаправних пунктів та паливної системи автотранспортних засобів, переведених на скраплений газ, а також поза пунктами реалізації газу. Відповідальність за безпечне наповнення, зберігання, транспортування та реалізацію газу покладено на суб’єктів підприємницької діяльності.
- (54) Таким чином, споживачі (населення) не можуть на власний розсуд будь-де придбавати скраплений газ в балонах та перевозити його власним автотранспортом.
- (55) Враховуючи вищевикладене, територіальними (географічними) межами ринку реалізації скрапленого газу для побутових потреб населення (у балонах) визначено територію Житомирської області (крім м. Коростишева та Коростишівського району).
- 4.6. Встановлення проміжку часу, стосовно якого має визначатися становище суб’єктів господарювання на ринку – визначення часових меж ринку.**
- (56) Відповідно до Методики часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило – рік), протягом якого відповідна сукупність товарно – грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару із сталою структурою.
- (57) Часовими межами ринку реалізації скрапленого газу для побутових потреб населення (у балонах) є календарний рік.
- (58) Тому часовими межами ринку реалізації скрапленого газу для побутових потреб населення (у балонах) в межах Житомирської області (крім м. Коростишева та Коростишівського району) визначено 2013 – 2014 роки та I півріччя 2015 року.
- 4.7. Визначення обсягів товару, який обертається на ринку.**

- (59) Згідно з Методикою обсяг ринку, на якому визначається монопольне (домінуюче) становище, визначається як загальний обсяг надходження товару на ринок.
- (60) Підприємство не повідомляло Відділення про наявність інших суб'єктів господарювання, які виступають конкурентами Підприємства на ринку реалізації скрапленого газу для побутових потреб населення (у балонах) в територіальних межах Житомирської області (крім м. Коростишева та Коростишівського району).
- (61) Обсяг реалізації ДП “Пропан” скрапленого газу для побутових потреб населення (у балонах) Житомирської області (крім м. Коростишева та Коростишівського району) становить:
- (i) протягом 2013 року – 1 500,87 тонн;
 - (ii) протягом 2014 року – 1 789,31 тонн;
 - (iii) I півріччя 2015 року – 1 055,051 тонн.
- (62) Отже, загальний обсяг ринку реалізації скрапленого газу для побутових потреб населення (у балонах) Житомирської області (крім м. Коростишева та Коростишівського району) за період 2013 – 2014 роки та I півріччя 2015 року становить 4345,231 тонн.

4.8. Розрахунок часток суб'єктів господарювання на ринку.

- (63) Відповідно до пункту 8.4 Методики, частка суб'єкта господарювання на ринку розраховується за формулою:

$$\text{Частка на ринку суб'єкта господарювання} = \frac{\text{Обсяг товарів, що реалізуються цим суб'єктом господарювання}}{\text{Загальний обсяг реалізації товару на ринку Житомирської області}} \times 100\%$$

- (64) Враховуючи загальний обсяг реалізації скрапленого газу для побутових потреб населення Житомирської області (крім м. Коростишева та Коростишівського району) та обсяг реалізації цього ж товару ДП “Пропан” за період 2013 – 2014 років та I півріччя 2015 року встановлено, що частка ДП “Пропан” ПАТ “Житомиргаз” на зазначеному ринку у визначених товарних, територіальних та часових межах складає 100%.

4.9. Складання переліку потенційних конкурентів, які можуть реалізовувати той самий або/та аналогічний товар (товарну групу) на ринку.

- (65) Потенційними конкурентами вважаються: суб'єкти господарювання, які мають матеріально – технічну базу, кадри, технології тощо, але з різних причин не реалізують ці можливості; які виготовляють товари, що складають товарні межі ринку, але не реалізують їх на відповідному ринку; нові суб'єкти господарювання, які можуть вступити на ринок.
- (66) В межах Житомирської області (крім м. Коростишева та Коростишівського району) у 2013 – 2014 роках та I півріччі 2015 року були відсутні суб'єкти господарювання, які б могли бути потенційними конкурентами ДП “Пропан” на ринку реалізації скрапленого газу для побутових потреб населення (у балонах).

4.10. Визначення бар'єрів вступу на ринок для суб'єктів господарювання, які реалізують або можуть реалізовувати той самий або/та аналогічний товар (товарну групу) на ринку.

- (67) Бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на відповідний ринок є: обмеження за попитом та низькою платоспроможністю покупців; адміністративні обмеження; економічні та організаційні обмеження; екологічні обмеження; нерозвиненість ринкової інфраструктури; інші обмеження.
- (68) Бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на ринок реалізації скрапленого газу для побутових потреб населення (у балонах) є:
- (i) **адміністративні обмеження**, пов'язані з необхідністю придбання чи одержання в довгострокову оренду земельної ділянки, де буде розташовуватись виробнича база, та одержанням спеціального дозволу на виконання робіт підвищеної небезпеки;
 - (ii) **економічні та організаційні обмеження**, пов'язані з необхідністю значних фінансових затрат для організації виробництва, з наймом кваліфікованого персоналу, що має відповідні допуски до газонебезпечних робіт, значний строк окупності витрат.

4.11. Встановлення монопольного (домінуючого) становища суб'єкта (суб'єктів) господарювання на ринку.

- (69) Відповідно до частини першої статті 12 Закону України “Про захист економічної конкуренції” суб'єкт господарювання займає монопольне становище на ринку товару, якщо на цьому ринку у нього немає жодного конкурента.
- (70) В межах Житомирської області (крім м. Коростишева та Коростишівського району), окрім ДП “Пропан”, відсутні інші суб'єкти господарювання, які протягом 2013, 2014 років та I півріччя 2015 року здійснювали реалізацію скрапленого газу для побутових потреб населення (у балонах).
- (71) **Враховуючи зазначене, ДП “Пропан” у 2013, 2014 роках та I півріччі 2015 року займало монопольне (домінуюче) становище на ринку реалізації скрапленого газу для побутових потреб населення (у балонах) в межах Житомирської області (крім м. Коростишева та Коростишівського району) з часткою 100 відсотків.**

5. ЗЛОВЖИВАННЯ МОНОПОЛЬНИМ (ДОМІНУЮЧИМ) СТАНОВИЩЕМ НА ЗАДІЯНОМУ РИНКУ.

- (72) ДП “Пропан” протягом 2013, 2014 років та I півріччя 2015 року здійснювало придбання скрапленого газу для побутових потреб населення Житомирської області (крім м. Коростишева та Коростишівського району) на спеціалізованих аукціонах, про що свідчать аукціонні свідоцтва, видаткові накладні на одержання закупленого на аукціонах скрапленого газу, та товаро – транспортні накладні, у яких одержувачем вказано ДП “Пропан”.
- (73) Розмір стартових цін на скраплений газ для побутових потреб населення, що придбався Підприємством на спеціалізованих аукціонах у період 2013 – 2014 років та I півріччя 2015 року змінювався лише двічі: з серпня 2014 року – 2665,83 грн/тонну, з березня 2015 року – 2666,17 грн/тонну без урахування ПДВ. У період з січня 2013 року по липень 2014 року розмір стартових цін на скраплений газ, що реалізовувався на спеціалізованих аукціонах, був незмінним та становив 1775 грн/тонну без урахування ПДВ.

- (74) Обсяги та вартість придбання ДП “Пропан” скрапленого газу на спеціалізованих аукціонах протягом зазначеного періоду наведені у додатку 1 до рішення.
- (75) Обсяги та вартість скрапленого газу, реалізованого ДП “Пропан” для побутових потреб населення у Житомирській області (крім м. Коростишева та Коростишівського району) протягом 2013, 2014 року та I півріччя 2015 року наведені у додатку 2 до рішення.
- (76) У 2013 – 2014 роках та I півріччі 2015 року наповнення балонів скрапленим газом для реалізації населенню Житомирської області здійснювалося на ГНС Станишівка (Житомирська область). Від даної ГНС здійснювалася доставка скрапленого газу населенню по дільницях Житомирської області.
- (77) Протягом досліджуваного періоду роздрібна ціна реалізації 1 балона скрапленого газу (ємністю 21 кг) для побутових потреб населення Житомирської області (крім м. Коростишева та Коростишівського району) змінювалася шість разів. Динаміка зміни роздрібною ціною реалізації 1 балону скрапленого газу для побутових потреб населення Житомирської області (крім м. Коростишева та Коростишівського району) наведена у таблиці 1.

Таблиця 1

Роздрібна ціна реалізації 1 балона скрапленого газу (ємністю 21 кг) для побутових потреб населення Житомирської області, грн (з ПДВ)

	Період							
	до 05.08.13	з 05.08.13	з 01.10.13	з 16.12.13	з 10.02.14	з 01.09.14	з 15.03.15	з 16.10.15
Грн/ балон (з ПДВ)	121,00	132,00	144,00	157,00	172,00	180,00	204,00	271,00

- (78) При цьому, зміна середньозваженої вартості придбання скрапленого вуглеводневого газу ДП “Пропан” на спеціалізованих аукціонах протягом 2013, 2014 років та I півріччя 2015 року (у перерахунку на 1 балон ємністю 21 кг) не корелювалася зі зміною середньозваженої вартості реалізації ДП “Пропан” скрапленого вуглеводневого газу для побутових потреб населення Житомирської області.
- (79) Так, зокрема, протягом 2013 року середньозважена вартість придбання ДП “Пропан” скрапленого вуглеводневого газу на спеціалізованих аукціонах (у перерахунку на 1 балон ємністю 21 кг) практично залишалась незмінною. При цьому, протягом січня – серпня 2013 року середньозважена вартість реалізації ДП “Пропан” скрапленого вуглеводневого газу для побутових потреб населення Житомирської області (у перерахунку на 1 балон ємністю 21 кг) збільшилася на 9,2 відсотка, а у жовтні 2013 року середньозважена вартість реалізації скрапленого вуглеводневого газу для побутових потреб населення зросла на 9,0% порівняно з серпнем 2013 року.

- (80) Протягом січня – лютого 2014 року середньозважена вартість придбання ДП “Пропан” скрапленого вуглеводневого газу на спеціалізованих аукціонах (у перерахунку на 1 балон ємністю 21 кг) залишалася незмінною. У той же час у лютому 2014 року середньозважена вартість реалізації ДП “Пропан” скрапленого вуглеводневого газу для побутових потреб населення Житомирської області (у перерахунку на 1 балон ємністю 21 кг) збільшилася на 7,8 відсотків порівняно з січнем 2014 року.
- (81) Протягом березня – липня 2014 року ДП “Пропан” не отримувало скраплений газ для реалізації для побутових потреб населення Житомирської області. Протягом березня – квітня 2014 року ДП “Пропан” реалізовувало для побутових потреб населення наявні залишки скрапленого вуглеводневого газу. При цьому, у березні та квітні 2014 року середньозважена вартість реалізації ДП “Пропан” скрапленого вуглеводневого газу для побутових потреб населення Житомирської області (у перерахунку на 1 балон ємністю 21 кг), була більшою на 1,7 відсотка порівняно з лютим 2014 року.
- (82) У серпні – вересні 2014 року середньозважена вартість придбання ДП “Пропан” скрапленого вуглеводневого газу на спеціалізованих аукціонах (у перерахунку на 1 балон ємністю 21 кг) залишалась сталою. При цьому, у вересні 2014 року середньозважена вартість реалізації ДП “Пропан” скрапленого вуглеводневого газу для побутових потреб населення Житомирської області (у перерахунку на 1 балон ємністю 21 кг) збільшилася на 4,7 відсотка порівняно з серпнем 2014 року.
- (83) Протягом жовтня 2014 року – квітня 2015 року середньозважена вартість придбання ДП “Пропан” скрапленого вуглеводневого газу на спеціалізованих аукціонах (у перерахунку на 1 балон ємністю 21 кг) залишалася практично незмінною. У той же час у березні 2015 року середньозважена вартість реалізації ДП “Пропан” скрапленого вуглеводневого газу для побутових потреб населення Житомирської області (у перерахунку на 1 балон ємністю 21 кг) збільшилася на 6,2 відсотка порівняно з лютим 2015 року, а у квітні 2015 року – збільшилася на 6,7 відсотка порівняно з березнем 2015 року.
- (84) Динаміка середньозваженої вартості придбання та реалізації скрапленого вуглеводневого газу протягом досліджуваного періоду у перерахунку на 1 балон ємністю 21 кг наведена у додатку 3 до рішення.
- (85) В результаті аналізу динаміки зміни цін придбання та реалізації скрапленого газу, що використовується для побутових потреб населення, а також маржі, яку отримує Підприємство, встановлено, що при зростанні у період 2013 – 2014 років та I півріччя 2015 року закупівельної ціни газу на 50 відсотків (з 1775 грн/тонну до 2666,17 грн/тонну без урахування ПДВ) ціна реалізації газу в цей же період зросла на 60,6 відсотків (з 100,83 грн/балон до 161,9 грн/балон без урахування ПДВ), а маржа у перерахунку на 1 балон скрапленого газу підвищилась на 79,4 відсотка (з 63,55 грн/балон до 114,04 грн/балон), що свідчить про незалежність зростання роздрібної ціни скрапленого газу для побутових потреб населення від його закупівельної ціни.
- (86) **Враховуючи викладене, збільшення роздрібних цін реалізації 1 балона скрапленого газу було зумовлене збільшенням розміру маржі, яку одержувало ДП “Пропан” за реалізацію скрапленого газу для побутових потреб населення Житомирської області (крім м. Коростишева та Коростишівського району).**
- (87) За результатами аналізу розрахунків вартості 1 балона скрапленого газу (ємністю 21 кг) для побутових потреб населення у Житомирській області, які застосовувались

Підприємством у 2014 році та I півріччі 2015 року встановлено наступне.

- (88) Формування калькуляцій 1 балона (ємністю 21 кг) скрапленого газу, що відпускається населенню Житомирської області, здійснює ДП “Пропан”.
- (89) Підприємство при визначенні оптимального рівня витрат для реалізації скрапленого газу у балонах використовує калькуляційний метод планових розрахунків, враховуючи фактичні витрати базового періоду.
- (90) Підприємством були надані розрахунки та пояснення щодо формування роздрібної ціни реалізації 1 балона скрапленого газу для побутових потреб населення у Житомирській області, яка застосовувалася з 10.02.2014.
- (91) Відповідно до сформованих Підприємством планових калькуляцій на відпуск скрапленого газу населенню, планова вартість 1 балона скрапленого газу для побутових потреб населення Житомирської області на 2014 рік становила 181,50 грн (з ПДВ).
- (92) За поясненням Підприємства, розрахунок планової ціни реалізації 1 балона скрапленого газу для побутових потреб населення на 2014 рік здійснювався згідно “Методичних положень з планування, обліку і калькулювання собівартості продукції на підприємствах з газопостачання та газифікації”, затверджених наказом Міністерства палива та енергетики України від 20.10.2006 № 394.
- (93) Вихідними даними для планування ціни 1 балона скрапленого газу для побутових потреб населення є: планові обсяги реалізації скрапленого газу; обсяги виконаних робіт, наданих послуг в натуральному та вартісному виразах; витрати матеріальних ресурсів, які використовуються при реалізації скрапленого газу, на опосвідчення та ремонт тари в натуральному та вартісному виразах.
- (94) Норми затрат праці передбачені законодавством та визначаються колективним договором і трудовими контрактами з окремими керівниками та фахівцями.
- (95) В результаті аналізу планових калькуляцій на відпуск скрапленого газу населенню встановлено таке.
- (96) Скраплений газ для населення Житомирської області у 2014 році транспортувався безпосередньо від постачальника до ГНС Станишівка (Житомирська область).
- (97) Плановий місячний обсяг реалізації скрапленого газу на 2014 рік, що проходить через ГНС (Станишівка) становить 339,40 тонн, з них 301,00 тонна – це скраплений газ для населення, 19,90 тонн – потреба скрапленого газу для юридичних осіб в балонах, 18,50 тонн – для АГЗП (база Станишівка, АГЗП м. Житомир, вул. Корольова 21а).
- (98) Із 301,00 тонни скрапленого газу для населення, плановий місячний обсяг реалізації скрапленого газу для населення Київської області становить – 80,00 тонн, для Житомирської та Вінницької областей – 126,00 тонн та 95,00 тонн, відповідно.
- (99) Окрім вищезазначеного газу, Підприємством реалізується комерційний газ, який доставляється безпосередньо на АГЗП від заводу – виробника.
- (100) Станом на дату формування роздрібної ціни реалізації 1 балона скрапленого газу для побутових потреб населення Київської області, яка застосовувалася з 10.02.2014, було враховано вартість придбання Підприємством 1 тонни скрапленого газу на спеціалізованих аукціонах у розмірі **1775,00 грн без урахування ПДВ**.
- (101) Стаття витрат “Заробітна плата” складається з основної та додаткової заробітної плати, премії працівників, зайнятих при реалізації скрапленого газу для населення.

Оплата праці проводиться згідно штатного розпису та колективного договору.

- (102)** Так, витрати по заробітній платі, що закладена до планових калькуляцій на відпуск скрапленого газу населенню Житомирської області, включають:
- (i)** витрати на заробітну плату по ГНС (Станишівка) складають 232,03 грн/тонну. Зазначені витрати розраховуються частково на 339,40 тонн, тобто, на весь плановий місячний обсяг реалізації скрапленого газу на 2014 рік, що проходить через ГНС (Станишівка), та частково на 320,9 тонн (301,00 тонна – скраплений газ для населення та 19,90 тонн – потреба скрапленого газу для юридичних осіб в балонах), що проходить через ГНС (Станишівка);
 - (ii)** витрати на додаткову заробітну плату по ГНС (Станишівка) складають 116,01 грн/т, що становить 50% від нарахованої заробітної плати, відповідно до положення про виплату премій за виконання виробничих завдань і функцій для працівників ДП “Пропан”;
 - (iii)** витрати на заробітну плату по доставці балонів від ГНС (Станишівка) до дільниць та витрати на додаткову заробітну плату;
 - (iv)** витрати на основну та додаткову заробітну плату по доставці скрапленого газу в балонах від дільниць до кінцевих споживачів, які формуються окремо по кожній області, виходячи із планованого місячного обсягу реалізації скрапленого газу.
- (103)** Разом з тим, витрати на заробітну плату працівників відділу реалізації та розрахунків Підприємства, розраховані лише з врахуванням обсягів реалізації скрапленого газу Житомирської і Київської областей, тоді як ці витрати закладені і до собівартості скрапленого газу для потреб населення Вінницької області.
- (104)** Так, відповідно до наданих Підприємством розрахунків, загальний фонд оплати праці працівників відділу реалізації та розрахунків Підприємства складає 11250 грн (7500 грн основної заробітної плати та 3750 грн додаткової заробітної плати) розподіляється на 592,25 тонни скрапленого газу (352 т газу, реалізованого в Житомирській області та 240,25 т газу, реалізованого в Київській області). Таким чином, загальна заробітна плата працівників відділу реалізації та розрахунків складає 18,99 грн/т. Проте, дані витрати закладаються і до собівартості скрапленого газу, що реалізується для потреб населення Вінницької області.
- (105)** Листом від 15.12.2014 Підприємством надано пояснення щодо нарахування заробітної плати працівникам відділу реалізації та розрахунків, які не спростовують факту розрахунку витрат, що закладені до планових калькуляцій лише з врахуванням обсягу реалізації скрапленого газу у Житомирській та Київській областях, оскільки відповідно до технологічного процесу у 2014 році наповнення балонів для населення Вінницької області також відбувалося на ГНС Станишівка.
- (106)** Стаття витрат “Нарахування на соціальні заходи” передбачає витрати на сплату Єдиного соціального внеску – 37,26%.
- (107)** Стаття витрат “Транспортування” включає витрати, пов’язані з доставкою скрапленого газу від заводу – виробника до ГНС.
- (108)** Доставка скрапленого газу з пункту наливу до пункту призначення здійснюється залізничним транспортом. Послуги по перевезенню скрапленого газу залізничним транспортом надає ПАТ “Укрспецтрансгаз”.
- (109)** Крім того, до витрат на транспортування включаються витрати по наливу скрапленого газу, який здійснює ПАТ “Укргазвидобування”.

- (110) Оскільки наповнення балонів скрапленим газом для реалізації населенню Житомирської, Київської та Вінницької областей відбувається на ГНС Станишівка (Житомирський р-н), то до планових калькуляцій на відпуск скрапленого газу населенню у відповідних областях до статті витрат “Транспортування” закладена однакова сума у розмірі 406,58 грн, тоді як відповідно до листа ПАТ “Укрспецтрансгаз” від 06.02.2014 № 460/11, вартість транспортування 1 тонни скрапленого газу за маршрутом ст. Сенча – ст. Станишівка становить 487,98 грн/т. (без ПДВ). Витрати на послуги по наливу складають 145,50 грн/т, тоді як відповідно до додаткової угоди № 2 до договору № 105/13 від 25.01.2013 про надання послуг по наливу дані послуги у калькуляціях складають 145 грн/т (без ПДВ), що на 0,50 грн менше, ніж закладається до планових калькуляцій.
- (111) Стаття “Матеріальні витрати” у планових калькуляціях на відпуск скрапленого газу населенню в Житомирській області включає витрати на: енергоносії (електроенергія, природний газ на власні потреби), паливно – мастильні матеріали, запчастини, МШП, матеріали, природні втрати скрапленого газу.
- (112) Формування витрат на електроенергію, природний газ на власні потреби, на паливно – мастильні матеріали для автомобілів, які доставляють скраплений газ для населення по дільницях здійснено, виходячи з фактичних витрат за 2013 рік.
- (113) Разом з тим, витрати на доставку скрапленого газу до абонента розраховано планово, виходячи з кількості доставленого газу.
- (114) До витрат на матеріали відносяться витрати на придбання: вентилів, кілець під вентилялі, прокладок для балонів, пломб на балони “Кепсил” (за виключенням матеріалів, які використовуються на опосвідчення та ремонт тари).
- (115) Витрати на запчастини розраховувалися Підприємством, виходячи з потреби на запасні частини на кожний автомобіль, який здійснює доставку та реалізацію скрапленого газу для населення.
- (116) Отже, стаття “Матеріальні витрати” в планових калькуляціях на відпуск скрапленого газу населенню Житомирської області формується наступним чином:
- (i) витрати на природні втрати газу у розмірі 26,63 грн/т для Житомирської області, з розрахунку 1,5% від ціни газу;
 - (ii) витрати на матеріали у розмірі 118,17 грн/т є однаковими для Житомирської, Вінницької та Київської областей та розраховані на 320,9 тонн (301,00 тонна – скраплений газ для населення та 19,90 тонн – потреба скрапленого газу для юридичних осіб в балонах), що проходить через ГНС (Станишівка);
 - (iii) витрати на енергоносії, що складаються з витрат на енергоносії по ГНС (Станишівка) – 87,70 грн/т (розраховано на весь плановий місячний обсяг газу, що проходить через дану ГНС) та витрат на енергоносії по регіону;
 - (iv) витрати на запасні частини, що складаються з витрат на запасні частини до автомобілів, які обслуговують всі регіони (розраховуються на 320,9 тонн) та витрат на запасні частини до автомобілів, що обслуговують кожну окрему область (з розрахунку планового обсягу реалізації газу для населення по кожній області);
 - (v) витрати на паливно – мастильні матеріали, які формуються з витрат на паливно – мастильні матеріали на доставку газу в балонах на (119,78 грн/т з розрахунку на 320,9 тонн газу), витрат по кожній окремій дільниці з розрахунку на місячний плановий обсяг реалізації газу по кожному окремому

регіону та з витрат на розвезення балонів кінцевим споживачам з розрахунку планового місячного обсягу реалізації скрапленого газу населенню у кожному окремому регіоні.

- (117) Стаття “Інші витрати” включає витрати на зв’язок, охорону, оренду, страхування, послуги сторонніх організацій, відрядження. Витрати на дані послуги формуються Підприємством згідно фактичних витрат за 2013 рік.
- (118) До орендної плати відносяться фактичні витрати на сплату орендної плати за основні засоби.
- (119) Розрахунок орендної плати здійснювався Підприємством на основі фактичних витрат за 2013 рік та планових середньомісячних обсягів реалізації скрапленого газу по кожній області.
- (120) Між Підприємством та ПАТ “Житомиргаз”, а також Бердичівським, Малинським, Новоград – Волинським, Овруцьким, Чуднівським, Коростенським управліннями експлуатації газового господарства ПАТ “Житомиргаз” було укладено такі договори оренди:
- (i) договір здачі в оренду основних засобів від 10.04.2008 № б/н (далі – Договір оренди основних засобів 1);
 - (ii) договори оренди основних засобів від 01.04.2009 №№ 1, 2, 4, 5, 6, 8 (далі – Договори оренди основних засобів 2 – 7);
 - (iii) договір оренди основних засобів від 01.04.2013 № 6 (далі – Договір оренди основних засобів 8);
 - (iv) договір оренди основних засобів від 05.01.2015 № 8-ОЗ (далі – Договір оренди основних засобів 9).
- (121) Відповідно до Договорів оренди основних засобів 1 – 9 Орендодавець (ПАТ “Житомиргаз”) передає, а Орендар (ДП “Пропан”) приймає в оренду основні засоби згідно з актами приймання – передачі основних засобів в оренду, що є невідомою частиною цих договорів. Зокрема, відповідно до Договору оренди основних засобів 1 ПАТ “Житомиргаз” було передано в оренду Підприємству склад ГНП, газосклад, обладнання для наповнення балонів зрідженим газом, автомобілі, балони 50 л, газоаналізатор, приміщення Брусилівської ГНП.
- (122) Відповідно до Договорів оренди основних засобів 2 – 7, 8, 9 Підприємству було передано в оренду резервуари зрідженого газу, адміністративні приміщення, компресори, установки для наповнення балонів, насоси для перекачки газу, пункти наповнення балонів, ваги, ГНП, пункти обміну газових балонів, побутові приміщення, газосховище, АГЗП, приміщення складів для зберігання балонів, балони газові, причепи – цистерни, автомобілі, касові апарати, тощо.
- (123) За оренду нерухомого та рухомого майна відповідно до зазначених договорів оренди ДП “Пропан” сплатило ПАТ “Житомиргаз” орендну плату у такому розмірі: 2013 рік – 77,639 тис грн, 2014 рік – 114,557 тис грн, I півріччя 2015 року – 211,748 тис грн.
- (124) За результатами аналізу Договорів оренди основних засобів, а також додатків до них, які містять переліки орендованого майна, обладнання та автотранспортних засобів, Відділенням встановлено, що окреме орендоване обладнання використовується не тільки для здійснення діяльності з реалізації скрапленого газу населенню, а і для інших видів діяльності.
- (125) Підприємством повідомлено, що розрахунок орендної плати здійснювався на основі

вартості згідно з договорами оренди. У вартість договорів оренди входять всі об'єкти цілісного майнового комплексу, які необхідні для здійснення реалізації скрапленого газу. При цьому даний майновий комплекс неможливо розділити по – об'єктно. Разом з тим, економістом Підприємства було повідомлено, що до витрат на орендну плату, які закладалися у калькуляції, що застосовувалася з 10.02.2014, було закладено частину витрат на орендну плату.

- (126) Відділення не приймає дане пояснення Підприємства до уваги, оскільки у планових калькуляціях вартості скрапленого газу, що реалізується для населення Вінницької та Київської областей, дані витрати складають 390,70 грн та 480,06 грн, та були зменшені до 50,00 грн в Вінницькій області і до 100,00 грн в Київській області. Тоді як витрати на оренду майна в Житомирській області і в плановій калькуляції, і в калькуляції, що застосовувалася з 10.02.2014 закладені на рівні 31,50 грн.
- (127) Крім того, згідно з додатками до договорів оренди та актів приймання-передачі основних засобів, Підприємство бере в оренду автогазозаправні пункти (далі – АГЗП), обладнання для АГЗП, резервуари для зберігання скрапленого газу, причепи-цистерни, тощо. Вищезазначене обладнання використовується Підприємством для здійснення діяльності з реалізації скрапленого газу, що використовується в якості моторного пального.
- (128) Оскільки, як було зазначено Підприємством, в оренду передається цілісний майновий комплекс і немає можливості виокремити обладнання, яке необхідне для реалізації скрапленого газу (у балонах) для потреб населення, то витрати на оренду майна, передбачені договорами оренди, повинні розподілятися пропорційно до всього обсягу реалізованого скрапленого газу на певній території.
- (129) Наступним видом витрат, що закладається до вартості скрапленого газу (у балонах) для населення, є відсоток сплати ТБ “Перша незалежна біржа” комісійного збору за організацію та проведення аукціону у розмірі 0,5% від вартості придбаного товару у розмірі 8,80 грн/т без ПДВ.
- (130) Витрати на опосвідчення та ремонт тари включають витрати на матеріали у кількісному та вартісному виразах, які використовуються на ремонт та переосвідчення балонів згідно ДНАОП 0.00-1.07.-94 “Правила побудови та безпечної експлуатації посудин, що працюють під тиском”.
- (131) Витрати на опосвідчення та ремонт тари, що закладаються до планових калькуляцій на відпуск скрапленого газу населенню Житомирської області становлять 413,89 грн/т і включають огляд та випробування балонів (з розрахунку 40% від загальної кількості балонів, необхідних для реалізації 301,00 тонни газу для населення), комплексний ремонт балонів (з розрахунку 20% від загальної кількості балонів, необхідних для реалізації 301,00 тонни газу для населення) та витрати на матеріали для проведення вищезазначених робіт.
- (132) До статті витрат “Загальногосподарські витрати” відносяться загальновиробничі витрати та адміністративні витрати, а саме: на утримання апарату управління та іншого загальновиробничого персоналу, на службові відрядження, на утримання основних засобів та інших матеріальних необоротних активів загальногосподарського призначення, послуги банків, витрати на паливно-мастильні матеріали, матеріали, запчастини та інші витрати.
- (133) Загальновиробничі витрати розподіляються по видах діяльності за базою розподілу. Згідно з обліковою політикою Підприємства базою розподілу загальногосподарських витрат є основна заробітна плата.

- (134) Враховуючи вищезазначене, а також те, що розрахунок витрат здійснюється на 1 тонну, то загальногосподарські витрати повинні носити сталий характер.
- (135) Крім того, планова калькуляція на відпуск скрапленого газу у Житомирській області включає рентабельність на рівні 4,3%.
- (136) Відповідно до пункту 12 Додатку до постанови Кабінету Міністрів України від 25 грудня 1996 р. № 1548 “Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)” рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації регулюють (встановлюють) торговельні (постачальницько-збутові) надбавки, нормативи рентабельності на паливно-енергетичні ресурси (вугілля, вугільні брикети, паливо пічне побутове, гас освітлювальний, торф паливний кусковий, дрова, торф'яні брикети, газ скраплений), що відпускаються населенню для побутових потреб.
- (137) Розпорядженням голови Житомирської обласної державної адміністрації від 07.07.2006 № 224 “Про регулювання цін на газ скраплений”, яке є діючим на даний час, суб'єктам підприємницької діяльності незалежно від форм власності та організаційно – правових форм при здійсненні торговельної діяльності газом скрапленим, що відпускається населенню для побутових потреб, обмежено рівень рентабельності до 5 відсотків.
- (138) При цьому, наказами по Підприємству від 10.02.2014 № 50 та № 51 встановлено відпускні ціни 1 балона скрапленого газу для побутових потреб населення Вінницької та Київської областей на рівні 157,00 грн (з ПДВ), що нижче від планових на 16,5% та відповідно 30,2%; Житомирської і Хмельницької областей – на рівні 172,00 грн (з ПДВ), що відповідно нижче від планових на 5,2% та 26,7%.
- (139) З врахуванням даних наказів Підприємством сформовано калькуляції на відпускну ціну (ціну реалізації) 1 балона скрапленого газу для побутових потреб населення Житомирської, Київської, Вінницької та Хмельницької областей, у яких зменшено статті витрат, порівняно до планових розрахункових витрат.
- (140) За поясненням Підприємства при формуванні ціни реалізації 1 балона скрапленого газу для побутових потреб населення по кожній області витрати коригувались постатейно шляхом зменшення витрат порівняно до реальних розрахованих, які склалися по кожній області окремо для здійснення реалізації скрапленого газу для побутових потреб населення.
- (141) Таким чином, планова вартість 1 балона скрапленого газу для населення Житомирської області зменшена на 9,50 грн (з 181,50 грн до 172,00 грн) за рахунок зменшення таких статей витрат, як “Інші витрати”, “Загальновиробничі”, “Паливо-мастильні матеріали”, а також прибутку.
- (142) З метою припинення дій, що містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, керуючись статтею 46 Закону України “Про захист економічної конкуренції”, в ході розгляду справи № 4.5-27/2014 адміністративною колегією Житомирського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України було надано ДП “Пропан” обов'язкові для розгляду рекомендації від 15.01.2015 № 1 рк/к, а саме: припинити дії, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, шляхом розрахунку та встановлення економічно обґрунтованої ціни на скраплений газ для побутових потреб населення (у балонах).
- (143) На виконання зазначених рекомендацій Підприємство повідомило територіальне

відділення, що ним вжито всіх заходів щодо встановлення економічно обґрунтованого та прозорого механізму формування ціни на балонний скраплений газ для побутових потреб населення, а саме:

- (i) при розрахунку ціни на скраплений газ застосовувався єдиний підхід та єдиний механізм ціноутворення на підприємстві (Підприємством розрахована планова вартість скрапленого газу для побутових потреб населення, яка становить 180,00 грн в Житомирській та Вінницькій областях, 189,58 грн – в Київській області та 184,80 грн в Хмельницькій області. Разом з тим, Підприємством у вищезазначених чотирьох областях застосовувалася вартість 1 балона у розмірі 180 грн, що складає 100% від планової вартості 1 балона скрапленого газу для побутових потреб населення Житомирської та Вінницької області, 94,95% та 97,40% відповідно, від планової вартості 1 балона скрапленого газу в Київській та Хмельницькій областях);
 - (ii) вжито заходів щодо розподілу об'єктів орендованого майна для відображення у собівартості економічно обґрунтованих витрат у розрахунку ціни на 2015 році (при аналізі наданих калькуляцій вартості 1 балона скрапленого газу для побутових потреб населення Житомирської, Київської, Вінницької та Хмельницької областей встановлено, що витрати на оренду майна не закладені до калькуляцій);
 - (iii) при формуванні собівартості застосований коефіцієнт розподілу загальновиробничих витрат (відповідно до наданих калькуляцій даний коефіцієнт становить 0,95);
 - (iv) при формуванні вартості одного балона газу Підприємство прийняло за основу єдиний рівень рентабельності, відповідно до розпорядження голови Житомирської обласної державної адміністрації від 07.07.2006 № 224 (разом з тим, Підприємством визначено різні рівні рентабельності при розрахунку вартості 1 балона скрапленого газу. Так для побутових потреб населення Житомирської області рентабельність визначена на рівні 4,43%, для побутових потреб населення Вінницької області – 4,15%; для побутових потреб населення Київської області – 0,31%, для побутових потреб населення Хмельницької області – 0,17%);
 - (v) відобразило зміни в Положенні про калькулювання на скраплений газ (роботи, послуги) на 2015 рік.
- (144) Враховуючи викладене, ДП “Пропан” не виконано рекомендації адміністративної колегії Житомирського обласного територіального відділенням Антимонопольного комітету України від 15.01.2015 № 1-рк/к та не припинено дії, які полягають у встановленні на 2014 рік економічно необґрунтованих цін 1 балона скрапленого газу для побутових потреб населення, зокрема Житомирської області.
- (145) Відповідно до наказу Підприємства від 13.03.2015 № 100 “Про відпускні ціни на скраплений газ” з 15.03.2015 встановлено відпускну ціну 1 балона скрапленого газу, вагою 21 кг, для комунально-побутових потреб населення Житомирської області в розмірі 204,00 грн (з ПДВ).
- (146) За інформацією Підприємства, розрахунок планових калькуляцій на відпуск скрапленого газу населенню, планова вартість 1 балона скрапленого газу для побутових потреб населення на 2015 рік здійснюється відповідно до:
- (i) “Методичних положень з планування, обліку і калькулювання собівартості продукції на підприємствах з газопостачання та газифікації”, затверджених

наказом Міністерства палива та енергетики України від 20.10.2006 № 394;

- (ii) Положення з планування, обліку витрат і калькулювання реалізації скрапленого газу (робіт, послуг) по ДП “Пропан”, затвердженого наказом Підприємства від 03.01.2015 № 01.
- (147) Таким чином, виробнича планова собівартість скрапленого газу, що реалізується населенню включає:
- (i) прямі матеріальні витрати;
 - (ii) витрати на оплату праці з відрахуванням на соціальні заходи та інші витрати та заохочення;
 - (iii) інші прямі витрати, які включають амортизацію, орендну плату, матеріальні витрати, витрати на паливно-мастильні матеріали та інші витрати;
 - (iv) загальновиробничі та загальногосподарські (адміністративні) витрати, які пов’язані з організацією виробництва.
- (148) До ціни реалізації скрапленого газу для побутових потреб населення, крім собівартості, включається рівень рентабельності, затверджений згідно з наказом ПАТ “Житомиргаз” від 15.03.2015 №137-1, що становить 4,5%, а також податки.
- (149) Згідно ст. 215.1 Податкового кодексу України, скраплений газ є підакцизним товаром.
- (150) Відповідно до статті 215.1 Податкового Кодексу України, для підакцизних товарів, реалізованих згідно статей даного Кодексу, ставка податку встановлюється у відсотках від вартості (з податком на додану вартість), у розмірі 5%.
- (151) Відповідно до технологічного регламенту Підприємства у 2015 році надходження скрапленого газу для потреб населення Житомирської області від заводу – виробника здійснюється до ГНС Станишівка. Наповнення балонів, проведення регламентних робіт з технічного опосвідчення, пломбування та ремонт балонів для вказаних областей проводиться також на ГНС Станишівка. Доставка балонів здійснюється від ГНС Станишівка до складів – пунктів обміну балонів.
- (152) Плановий місячний обсяг реалізації скрапленого газу на 2015 рік, що проходить через ГНС (Станишівка) становить 436 тонн, з них – 398 тонн скраплений газ для потреб населення (Житомирська – 230 тонн; Київська – 140 тонн, Вінницька (Вінницький і Оратівський райони) – 28 тонн), 15 тонн – потреба скрапленого газу в балонах для юридичних осіб, 23 тонни – для АГЗП (ГНС Станишівка та АГЗП, що знаходиться за адресою: м. Житомир, вул. Корольова 21а).
- (153) За результатами аналізу планової калькуляції Підприємства на відпуск скрапленого газу населенню в Житомирській області, на підставі якої наказом Підприємства від 13.03.2015 № 100 “Про відпускі ціни на скраплений газ” з 15.03.2015 встановлено відпускну ціну 1 балона скрапленого газу, вагою 21 кг, для комунально-побутових потреб населення Житомирської області в розмірі 204,00 грн (з ПДВ), територіальним відділенням встановлено наступне.
- (154) Підприємство придбаває скраплений газ для побутових потреб населення на спеціалізованому аукціоні з продажу скрапленого газу для побутових потреб населення, за результатами якого з постачальником укладається договір купівлі – продажу скрапленого газу. Вартість 1 тонни газу, придбаного на спеціалізованому аукціоні, становила 2665,83 грн.
- (155) Статтю витрат “Заробітна плата” формують витрати на основну заробітну плату

працівників при реалізації скрапленого газу для населення. Оплата праці проводиться згідно штатного розкладу та колективного договору. Підприємством проводиться розрахунок заробітної плати наступним чином:

- (i) розраховується заробітна плата окремо по ГНП або ГНС;
 - (ii) розраховується заробітна плата по доставці від ГНП (ГНС) до дільниць (пунктів обміну балонів);
 - (iii) розраховується заробітна плата по доставці скрапленого газу від дільниць до кінцевого споживача, яка включає заробітну плату по кожній дільниці, що розподіляється на відповідний об'єм газу, що проходить через кожну з дільниць та заробітну плату по доставці до кінцевого споживача (з розрахунку 5 грн за доставку 1 балона).
- (156) Стаття витрат “Транспортування” включає витрати, пов’язані з доставкою скрапленого газу від заводу – виробника до ГНП та вартість послуг по наливу (220 грн/т).
- (157) В Житомирській та Київській областях вартість послуг по доставці газу складає 672,00 грн/т. Даний розрахунок був проведений з врахуванням доставки скрапленого газу від заводу – виробника до ГНС залізничним транспортом, тоді як відповідно до товарно-транспортних накладних, зокрема, від 05.02.2015 №№ 213, 214, 2015; від 06.02.2015 №№ 228, 229, 230, 231; від 12.02.2015 № 250; від 12.03.2015 № 440; від 10.03.2015 №№ 412, 43, 423, 474; від 11.03.2015 №№ 429, 431, де замовником є ПАТ “Київоблгаз”, доставка скрапленого газу до ГНС Станишівка здійснювалася автомобільним транспортом.
- (158) **Вищезазначене свідчить про необґрунтованість витрат на послуги по доставці скрапленого газу, що закладені до ціни балона скрапленого газу для потреб населення Житомирської області.**
- (159) Придбання протягом 2015 року ДП “Пропан” скрапленого газу для побутових потреб населення через спеціалізовані аукціони здійснювалося як у ПАТ “Укргазвидобування”, так і у ПАТ “Укрнафта” на підставі договорів купівлі – продажу. За інформацією ПАТ “Укрнафта” (лист від 25.08.2015 № 07.2/2379), вартість послуг по наливу включено в ціну скрапленого газу. Тоді як відповідно до договорів, укладених з ПАТ “Укргазвидобування”, покупець самостійно і за власні кошти забезпечує налив скрапленого газу.
- (160) При цьому, у липні – вересні 2013 року, вересні, жовтні, грудні 2014 року та січні – квітні 2015 року скраплений газ для побутових потреб населення Житомирської області придбавався через спеціалізовані аукціони ПАТ “Укрнафта”, де вартість послуг по наливу включено в ціну скрапленого газу.
- (161) До витрат на паливно – мастильні матеріали у калькуляціях на відпуск скрапленого газу для населення Житомирської області закладено скраплений газ, вартість якого складає 11,50 грн/л (з ПДВ). У підтвердження понесених витрат Підприємством надано копію видаткової накладної від 28.02.2015 № АІ-0000021. Разом з тим, за наявною у територіальному відділенні інформацією, протягом лютого – березня 2015 року спостерігалася зростання роздрібних цін реалізації світлих нафтопродуктів та скрапленого газу в якості моторного пального. Проте, починаючи з кінця березня 2015 року роздрібні ціни поступово зменшувалися.
- (162) Сукупність вищезазначених факторів свідчить про завищену вартість 1 балона скрапленого газу для побутових потреб населення Житомирської області у період з 10.02.2014 по I півріччя 2015 року.

- (163) В той же час проаналізувавши планові калькуляції на відпуск скрапленого газу для побутових потреб населення Житомирської, Київської, Вінницької, Хмельницької, Полтавської та Рівненської областей встановлено, що Підприємством застосовуються різні підходи до врахування витрат на опосвідчення та ремонт тари в різних областях. Так, витрати на опосвідчення та ремонт тари в Житомирській, Вінницькій та Київській областях складають 766,34 грн, а до розрахунку вартості 1 балона скрапленого газу в даних областях закладено 501,34 грн, тобто, 65,42 % витрат, тоді як в Хмельницькій області витрати по даній статті складають 748,13 грн, а закладено 483,13 грн, тобто, фактично 64,58% витрат, в Полтавській області – 576,08 грн, а закладено – 311,08 грн (53,99% витрат), в Рівненській області – 504,05 грн, а закладено – 239,05 грн, тобто, 47,73% витрат.
- (164) Територіальним відділенням виявлені факти невідповідності пунктів, на які здійснювалася доставка скрапленого газу, пунктам, визначеним технологічним процесом наливу скрапленого газу для побутових потреб населення Житомирської області.
- (165) Так, згідно технологічного процесу надходження скрапленого газу для побутових потреб населення Житомирської області від заводу – виробника у 2014 – 2015 роках здійснювалось лише на ГНС Станишівка (Житомирська область).
- (166) Разом з тим, ПАТ “Укргазвидобування” листом від 20.08.2015 № 21-06-4835 (вх. Відділення від 25.08.2015 № 1.21/2500) надано інформацію щодо передачі ДП “Пропан” ПАТ “Житомиргаз” скрапленого газу для побутових потреб населення (у період з 01.01.2013 по 01.07.2015) у кінцевих пунктах призначень, що не відповідають технологічним регламентам Підприємства.
- (167) Так, відповідно до наданих ПАТ “Укргазвидобування” скан-копій товарно-транспортних накладних від 05.04.2014 № 00218, 00217, 00223; від 03.04.2014 № 00117; від 10.12.2014 №№ 00913, 00914; від 11.12.2014 №№ 00921, 00922, 00923; від 06.01.2014 №№ 308526; від 23.04.2014 № 00199; від 24.04.2014 №№ 002111, 00212, де замовником є ДП “Пропан” ПАТ “Житомиргаз”, пунктом розвантаження скрапленого газу для населення є м. Київ.
- (168) Відповідно до товарно-транспортної накладної від 23.04.2014 № 00198, де замовником є ДП “Пропан”, пунктом розвантаження скрапленого газу для населення є м. Вінниця.
- (169) Відповідно до товарно-транспортної накладної від 07.02.2014 № 308623, де замовником є ДП “Пропан”, пунктом розвантаження скрапленого газу для населення є м. Хмельницький.
- (170) Проте, Підприємство не надало пояснень щодо невідповідності вищезазначених пунктів розвантаження скрапленого газу пунктам, що визначені технологічним процесом, оскільки відповідно до ухвали Корольовського районного суду м. Житомира від 29.09.2014 року у справі № 296/8756/14-к 1-кк/296/2030/14 оригінали документів за 2012 – 2013 роки січень – серпень 2014 року вилучені слідчим управлінням УМВС України в Житомирській області.
- (171) Разом з тим, невідповідність пунктів відвантаження скрапленого газу для побутових потреб населення, пунктам, які визначені технологічним регламентом призводить до необґрунтованості витрат, на підставі яких розраховується вартість 1 балона скрапленого газу для побутових потреб населення Житомирської області (крім м. Коростишева та Коростишівського району).
- (172) Отже, ДП “Пропан” внаслідок закладання до вартості 1 балона скрапленого газу

необґрунтованих витрат на оренду майна, налив газу, паливно – мастильні матеріали встановило з 10.02.2014 по I півріччя 2015 року економічно необґрунтовану, завищену ціну 1 балона скрапленого газу для побутових потреб населення Житомирської області (крім м. Коростишева та Коростишівського району).

- (173) Зазначені дії були б неможливими за умови існування у територіальних межах Житомирської області (крім м. Коростишева та Коростишівського району) інших суб'єктів господарювання, які б здійснювали реалізацію скрапленого газу для побутових потреб населення, оскільки споживачі (населення) мали б можливість вибору продавця, а суб'єкти господарювання змагалися б між собою за більшу кількість споживачів.
- (174) Враховуючи викладене, дії ДП “Пропан”, які полягають у встановленні з 10.02.2014 по I півріччя 2015 року економічно необґрунтованих, завищених цін 1 балона скрапленого газу для побутових потреб населення Житомирської області (крім м. Коростишева та Коростишівського району), є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50, частиною 1 та пунктом 1 частини 2 статті 13 Закону України “Про захист економічної конкуренції”, у вигляді зловживання монопольним становищем шляхом встановлення таких цін реалізації скрапленого газу для побутових потреб населення (у балонах), які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (175) Відділенням проаналізовано планові калькуляції ДП “Пропан” на відпуск скрапленого газу населенню в Житомирській області, що введені в дію з 18.05.2017. В результаті аналізу встановлено, що Підприємством на даний час усунуто порушення законодавства про захист економічної конкуренції.
- (176) Листом від 18.08.2017 № 1.20/2-1300 ДП “Пропан” було надіслано копію подання від 17.08.2017 № 96 “Про попередні висновки у справі № 4.5-27/2014”.
- (177) Листом від 31.08.2017 № 1210 (вх. Відділення від 01.09.2017 № 1.21/1492) Підприємством надано заперечення до подання про попередні висновки у справі № 4.5-27/2014.
- (178) Спростування заперечень ДП “Пропан” на подання про попередні висновки у справі від 17.08.2017 № 96 наведено у додатку 4 до рішення.
- (179) Листом від 29.03.2018 № 957 (вх. Відділення від 29.03.2018 № 1.21/534) Підприємство повідомило, що в цілому погоджується з висновками територіального відділення, не мало на меті порушувати чинне законодавство, співпрацювало з відділенням, надавало повну та достовірну інформацію, первинні документи, а також висловило прохання застосувати до ДП “Пропан” мінімальний розмір штрафних санкцій.
- (180) За порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбачене пунктом 2 статті 50 Закону України “Про захист економічної конкуренції”, відповідно до абзацу 2 частини 2 статті 52 зазначеного Закону, передбачена відповідальність у вигляді накладення штрафу на суб'єкт господарювання у розмірі до десяти відсотків доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.

94. ДОХІД (ВИРУЧКА) ВІДПОВІДАЧІВ ВІД РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОДУКЦІЇ ТА РОЗРАХУНОК ШТРАФУ.

- (181) Дохід (виручка) ДП “Пропан” за 2017 рік склав _____ тис грн.

(182) Під час визначення розміру штрафу територіальне відділення пропонує врахувати, що ДП “Пропан”: співпрацювало з територіальним відділенням в ході розгляду справи; порушення законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді зловживання монопольним становищем вчинено ДП “Пропан” вперше; порушення законодавства про захист економічної конкуренції визнано; порушення законодавства про захист економічної конкуренції припинено; чистий прибуток ДП “Пропан” за 2017 рік склав _____ тис грн.

Враховуючи вищевикладене, на підставі статей 7, 12, 12¹, 14 Закону України “Про Антимонопольний комітет України”, статті 48 Закону України “Про захист економічної конкуренції”, пункту 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 (із змінами), пункту 33 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (Правил розгляду справ), затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 № 5, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 № 169-р) (із змінами), адміністративна колегія Житомирського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ВИРІШИЛА:

1. Визнати, що ДП “Пропан” протягом 2013 – 2014 років та I півріччя 2015 року займає монопольне становище на ринку реалізації скрапленого газу для побутових потреб населення (у балонах) в межах Житомирської області (крім м. Коростишева та Коростишівського району) з часткою 100 відсотків.

2. Визнати дії ДП “Пропан”, які полягають у встановленні з 10.02.2014 по I півріччя 2015 року економічно необґрунтованих, завищених цін 1 балона скрапленого газу для побутових потреб населення Житомирської області (крім м. Коростишева та Коростишівського району), порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50, частиною 1 та пунктом 1 частини 2 статті 13 Закону України “Про захист економічної конкуренції”, у вигляді зловживання монопольним становищем шляхом встановлення таких цін реалізації скрапленого газу для побутових потреб населення (у балонах), які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

3. За вчинення порушення, зазначеного у пункті 2 цього рішення, відповідно до абзацу 2 частини 2 статті 52 Закону України “Про захист економічної конкуренції”, накласти на ДП “Пропан” штраф у розмірі 34 000 (тридцять чотири тисячі) грн.

Відповідно до частини 3 статті 56 Закону України “Про захист економічної конкуренції” штраф підлягає сплаті у двомісячний строк з дня одержання рішення.

Відповідно до частини 8 статті 56 Закону України “Про захист економічної конкуренції” протягом п’яти днів з дня сплати штрафу суб’єкту господарювання зобов’язані надіслати на адресу Житомирського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України документи, що підтверджують сплату штрафу.

Відповідно до частини 1 статті 60 Закону України “Про захист економічної конкуренції” рішення органів Антимонопольного комітету України може бути оскаржено повністю або частково до господарського суду у двомісячний строк з дня його одержання. Цей строк не може бути відновлено.

Голова адміністративної колегії,

в. о. Голови відділення

Л.М. Ковальчук

Члени колегії:

Т.Г. Загільська

Ю.С. Лавровський

Секретар колегії:

О.О. Шкатула

Обсяги та вартість придбання ДП «Пропан» скрапленого газу на спеціалізованих аукціонах протягом 2013 – 2014 років та I півріччя 2015 року

Період	Обсяг придбання ДП «Пропан» скрапленого газу на спецаукціонах, тис тонн	Вартість придбання ДП «Пропан» скрапленого газу на спецаукціонах (без ПДВ та акцизу), тис грн	Середньозважена вартість придбання 1 тонни скрапленого газу, (без ПДВ та акцизу) грн/тонну	Середньозважена вартість придбання ДП «Пропан» скрапленого газу на спецаукціонах в перерахунку на 1 балон, грн/ балон (без ПДВ та акцизу)*
Січень 2013 року	0,147	260,924	1775	37,28
Лютий 2013 року	0,159	282,225	1775	37,28
Березень 2013 року	0,147	260,925	1775	37,28
Квітень 2013 року	0,126	223,65	1775	37,28
Травень 2013 року	0,084	149,1	1775	37,28
Червень 2013 року	0,126	223,65	1775	37,28
Липень 2013 року	0,147	260,925	1775	37,28
Серпень 2013 року	0,147	260,925	1775	37,28
Вересень 2013 року	0,0519	92,123	1775	37,28
Жовтень 2013 року	0	0	0	0
Листопад 2013 року	0,336	596,4	1775	37,28
Грудень 2013 року	0	0	0	0
Всього за 2013 рік	1,471	2610,847	1775,00	37,28
Січень 2014 року	0,492	873,3	1775	37,28
Лютий 2014 року	0,189	335,475	1775	37,28
Березень 2014 року	0	0	0	0
Квітень 2014 року	0	0	0	0
Травень 2014 року	0	0	0	0
Червень 2014 року	0	0	0	0
Липень 2014 року	0	0	0	0
Серпень 2014 року	0,224	598,05	2665,82	55,98
Вересень 2014 року	0,138	367,99	2665,822	55,98
Жовтень 2014 року	0,368	981,82	2665,822	55,98
Листопад 2014 року	0,126	336,64	2665,822	55,98
Грудень 2014 року	0,26	691,97	2665,832	55,98
Всього за 2014 рік	1,797	4185,245	2329,018	48,91
Січень 2015 року	0,248	660,41	2665,846	55,98
Лютий 2015 року	0,241	641,93	2665,822	55,98
Березень 2015 року	0,29	773,92	2665,84	55,98
Квітень 2015 року	0,268	714,1	2664,552	55,96
Травень 2015 року	0	0	0	0
Червень 2015 року	0	0	0	0
Всього за I півріччя 2015 року	1,047	2790,359	2665,917	55,98

*при розрахунку використано ємність 1 балона, який вміщує 21 кг або 50 л скрапленого вуглеводневого газу

Додаток 2 до рішення
від 30.03.2018 2018 № 2-р/к

Обсяги та вартість скрапленого газу, реалізованого ДП “Пропан”
для побутових потреб населення у Житомирській області
протягом 2013, 2014 року та I півріччя 2015 року

Період	Обсяг реалізованого скрапленого газу, тис тонн	Вартість реалізованого скрапленого газу (без ПДВ та акцизу), тис грн	Середньозважена вартість реалізації 1 тонни скрапленого газу, (без ПДВ та акцизу), грн/тонну	Середньозважена вартість реалізації скрапленого газу, в перерахунку на 1 балон, грн/ балон (без ПДВ та акцизу)*
Січень 2013 року	0,132	634,4	4801,586	100,83
Лютий 2013 року	0,127	609,74	4801,593	100,83
Березень 2013 року	0,101	483,96	4801,572	100,83
Квітень 2013 року	0,178			
Травень 2013 року	0,097	465,29	4801,606	100,83
Червень 2013 року	0,109			
Липень 2013 року	0,136	652,05	4801,546	100,83
Серпень 2013 року	0,109	569,24	5242,007	110,08
Вересень 2013 року	0,149	781,08	5238,07	110
Жовтень 2013 року	0,027	156,76	5714,494	120
Листопад 2013 року	0,201	1146,96	5714,3	120
Грудень 2013 року	0,135	785,34	5810,619	122,02
Всього за 2013 рік	1,50	6284,82	5178,58	108,75
Січень 2014 року	0,136	846,74	6230,175	130,83
Лютий 2014 року	0,266	1787,97	6713,792	141
Березень 2014 року	0,27	1845,5	6825,402	143,33
Квітень 2014 року	0,009	58,3	6825,1	143,33
Травень 2014 року	0	0	0	0
Червень 2014 року	0	0	0	0
Липень 2014 року	0	0	0	0
Серпень 2014 року	0,128	870,84	6825,38	143,33
Вересень 2014 року	0,227	1621,05	7142,857	150
Жовтень 2014 року	0,255	1819,05	7142,86	150
Листопад 2014 року	0,22	1572,45	7142,86	150
Грудень 2014 року	0,279	1991,55	7142,86	150
Всього за 2014 рік	1,79	12413,45	6937,55	145,69
Січень 2015 року	0,18	1288,95	7142,86	150
Лютий 2015 року	0,15	1073,85	7142,86	150
Березень 2015 року	0,288	2181,34	7584,21	159,27
Квітень 2015 року	0,253	2046,12	8095,238	170
Травень 2015 року	0,184	1417,72	7709,734	161,9
Червень 2015 року	0	0	0	0
Всього за I півріччя 2015 року	1,055	8007,98	7590,135	159,39

*при розрахунку використано ємність 1 балона, який вміщує 21 кг або 50 л скрапленого вуглеводневого газу

Додаток 4 до рішення

від 30.03.2018 2018 № 2-р/к

СПРОСТУВАННЯ ЗАПЕРЕЧЕНЬ ВІДПОВІДАЧІВ

Стосовно виконання рекомендацій адміністративної колегії відділення.

- (1) Підприємство повідомляє, що на виконання рекомендацій адмінколегії територіального відділення від 15.01.2015 № 1-р/к розраховувало планову ціну на 2015 рік, яка введена в дію з 15.03.2015, з урахуванням рекомендацій відділення, зокрема, детального розподілу об'єктів орендованого майна. Відповідно до розпорядження Житомирської обласної державної адміністрації від 07.07.2006 № 224 граничний рівень рентабельності на газ вуглеводневий для побутових потреб населення встановлено у розмірі до 5% до економічно обґрунтованих власних витрат підприємства для всіх видів суб'єктів підприємницької діяльності, що реалізують населенню для побутових потреб скраплений газ. Тому, Підприємство вважає, що може на свій розсуд застосовувати рівень рентабельності при формуванні ціни на скраплений газ для побутових потреб населення Житомирської області від 0,01% до 6,99%.
- (2) Відділення не погоджується з вищезазначеними запереченнями з наступних причин.
- (3) На виконання даних рекомендацій Підприємством повідомлено, що ним вжито всіх заходів щодо встановлення економічно обґрунтованого та прозорого механізму формування ціни на балонний скраплений газ для побутових потреб населення, зокрема:
 - (i) при розрахунку ціни на скраплений газ застосовувався єдиний підхід та єдиний механізм ціноутворення на підприємстві (Підприємством розрахована планова вартість скрапленого газу для побутових потреб населення, яка становить 180,00 грн в Житомирській та Вінницькій областях, 189,58 грн – в Київській області та 184,80 грн в Хмельницькій області. Разом з тим, Підприємством у вищезазначених чотирьох областях застосовувалася вартість 1 балона у розмірі 180 грн, що складає 100% від планової вартості 1 балона скрапленого газу для побутових потреб населення Житомирської та Вінницької області, 94,95% та 97,40%, відповідно, від планової вартості 1 балона скрапленого в Київській та Хмельницькій областях);
 - (ii) вжито заходів щодо розподілу об'єктів орендованого майна для відображення у собівартості економічно обґрунтованих витрат у розрахунку ціни на 2015 році (при аналізі наданих калькуляцій вартості 1 балона скрапленого газу для побутових потреб населення Житомирської, Київської, Вінницької та Хмельницької областей встановлено, що витрати на оренду майна не закладені до калькуляцій);
 - (iii) при формуванні вартості 1 балона Підприємство прийняло за основу єдиний рівень рентабельності, відповідно до розпорядження голови Житомирської обласної державної адміністрації від 07.07.2006 № 224 (разом з тим, Підприємством визначено різні рівні рентабельності при розрахунку вартості 1 балона скрапленого газу: так для побутових потреб населення Житомирської

області рентабельність визначена на рівні 4,43%, для побутових потреб населення Вінницької області – 4,15%; для побутових потреб населення Київської області – 0,31%, для побутових потреб населення Хмельницької області – 0,17%);

- (iv) відобразило зміни в Положенні про калькулювання на скрапленій газ (роботи, послуги) на 2015 рік.
- (4) Таким чином, спостерігається нерівний підхід до застосування вартості 1 балона скрапленого газу в різних областях України, в тому числі і до закладеного рівня рентабельності. Тобто, рекомендації адміністративної колегії територіального відділення від 15.02.2015 № 1рк/к не виконані в повному обсязі.

Стосовно транспортно-заготівельних витрат у калькуляціях на відпуск скрапленого газу в 2015 році.

- (5) Підприємством повідомлено, що відпускні ціни по всіх областях встановлено з 15.03.2015, а калькуляції розраховувалися в кінці лютого 2015 року. Для планування та економічного обґрунтування вартості паливно-мастильних матеріалів, а саме: дизельного пального та комерційного скрапленого газу, який використовується для заправки власного та орендованого транспорту на момент формування планової калькуляції були враховані існуючі на той момент ціни, що відповідає Методичним положенням з планування, обліку і калькулювання собівартості продукції на підприємствах з газопостачання та газифікації, затвердженим наказом Міністерства палива та енергетики України від 20.10.2006 № 394.
- (6) Із запереченнями Підприємства щодо вартості паливно – мастильних матеріалів Відділення не погоджується з наступних причин.
- (7) Підприємством до планових калькуляцій закладено вартість паливно-мастильних матеріалів, яка була на момент формування ціни, без врахування можливості коливання.
- (8) Разом з тим, територіальним відділенням для власних потреб щосереді проводяться моніторинги роздрібних цін на світлі нафтопродукти, за результатами яких спостерігається тенденція сезонного збільшення вартості пального та скрапленого газу у період лютого – березня 2015 року, але, починаючи з кінця березня 2015 року дана вартість поступово зменшується.
- (9) Крім того, Підприємство при формуванні ціни керується Положенням про калькулювання на скрапленій газ (роботи, послуги) на 2015 рік, в розділі II якого передбачено, що формування ціни реалізації скрапленого газу здійснюється на основі планової, а не фактичної собівартості.
- (10) Планова ж собівартість формується враховуючи витрати попередніх періодів. Інформація щодо зміни вартості скрапленого газу, що використовується в якості моторного пального, згідно з моніторингами територіального відділення, наведена нижче.

Дата	Максимальна ціна на скраплений газ, що використовується у якості моторного палива (грн/л з урахуванням ПДВ)	Мінімальна ціна на скраплений газ, що використовується у якості моторного палива (грн/л з урахуванням ПДВ)
03.12.2014	8,89	8,45
10.12.2014	8,90	8,30
17.12.2014	8,90	8,20
24.12.2014	8,69	7,99
31.12.2014	8,69	8,10
06.01.2015	8,50	8,15
14.01.2015	8,69	8,00
21.01.2015	8,39	7,80
28.01.2015	8,20	7,50
04.02.2015	8,05	7,20
11.02.2015	8,00	7,10
18.02.2015	8,00	7,10
25.02.2015	9,99	7,10

- (11) Тоді як, відповідно до видаткової накладної від 28.02.2015 № АІ-0000021, вартість скрапленого, газу, що закладається до калькуляцій становить 11,50 грн з ПДВ.

Щодо включення вартості послуг по наливу в ціну скрапленого газу.

- (12) Підприємство зазначає, що відповідно до Методичних положень з планування, обліку і калькулювання собівартості продукції на підприємствах з газопостачання та газифікації, затверджених наказом Міністерства палива та енергетики України від 20.10.2006 № 394, облікової політики підприємства на 2015 рік, Положення з

планування, обліку витрат і калькулювання собівартості реалізації скрапленого газу (робіт, послуг) по ДП “Пропан” ПАТ “Житомиргаз”, яке затверджено ПАТ “Житомиргаз” передбачено, що формування ціни здійснюється на основі планової, а не фактичної собівартості. У 2013 – 2014 роках скраплений газ для побутових потреб населення закуповується Підприємством, як у ПАТ “Укргазвидобування” так і в ПАТ “Укрнафта”.

- (13) Тому, при закупівлі на спеціалізованих аукціонах скрапленого газу для населення підприємство не володіє інформацією та не може знати наперед, який саме суб’єкт буде продавати скраплений газ на аукціоні.
- (14) Відділення не погоджується з даним запереченням, оскільки розрахунок планової собівартості здійснюється з врахуванням витрат попередніх періодів. Так, в акті перевірки № 1.15/2АК наведено обсяги закупівлі скрапленого газу для побутових потреб населення Житомирської області з моменту укладання договору – доручення.
- (15) Проаналізувавши інформацію, наведену у вказаних таблицях, можна побачити, що закупівля здійснювалася, як у ПАТ “Укргазвидобування”, так і в ПАТ “Укрнафта”. Так, у 2013 році із 1471,08 тонн придбаного на спеціалізованому аукціоні скрапленого газу для побутових потреб населення Житомирської області, 198,85 тонн або 13,5% газу було придбано у ПАТ “Укрнафта”, у 2014 році – 32% (574,45 тонн із закуплених 1797,43 тонн). У січні – березні 2015 року із 1046,679 тонн скрапленого газу для побутових потреб населення Житомирської області 74,4% було придбано у ПАТ “Укрнафта”.
- (16) Крім того, Положенням з планування, обліку витрат і калькулювання собівартості реалізації скрапленого газу (робіт, послуг) по ДП “Пропан” ПАТ “Житомиргаз”, яке затверджено ПАТ “Житомиргаз” передбачено, що ціни на реалізацію скрапленого газу можуть переглядатись, зокрема, при зміні вартості послуг з транспортування та наливу скрапленого газу.
- (17) Таким чином, Підприємство необґрунтовано закладає до собівартості витрати на послуги з наливу скрапленого газу на весь обсяг його закупівлі.

Щодо врахування витрат на опосвідчення та ремонт тари в областях.

- (18) Підприємством зазначено, що відсоток балонів, які необхідно опосвідчити та відремонтувати розраховано на основі акту обстеження балонів.
- (19) Дані акти передбачають різні відсотки балонів, які потребують опосвідчення та ремонту.
- (20) Відповідно до цього і економічно обґрунтовані витрати різні.
- (21) Разом з тим, при розрахунку витрат на опосвідчення, які відображені в калькуляції (з 15.03.2015), був застосований єдиний підхід, а саме, з економічно обґрунтованих витрат по всіх областях було знято сталу (одну) суму в розмірі 265,00 грн.
- (22) Відділення не погоджується з твердженням Підприємства щодо єдиного підходу при розрахунку витрат на опосвідчення та ремонт тари, оскільки при різному відсотку опосвідчення та ремонту балонів, сума, на яку Підприємство зменшує витрати повинна змінюватися пропорційно до потреби в опосвідченні, яка визначається Підприємством у відсотковому значенні, а не на сталу величину для побутових споживачів всіх областей, що обслуговуються Підприємством, що призводить до перекладання частини витрат на опосвідчення та ремонт тари на споживачів інших областей.

- (23) Так, витрати на опосвідчення та ремонт тари в Житомирській, Вінницькій та Київській областях складають 766,34 грн, а до розрахунку вартості 1 балона скрапленого газу в даних областях закладено 501,34 грн, тобто, 65,42 % витрат, тоді як в Хмельницькій області витрати по даній статті складають 748,13 грн, а закладено 483,13 грн, тобто, фактично 64,58% витрат, в Полтавській області – 576,08 грн, а закладено – 311,08 грн (53,99% витрат), в Рівненській області – 504,05 грн, а закладено – 239,05 грн, тобто, 47,73% витрат.

Стосовно перевірки формування витрат працівниками податкового органу.

- (24) Підприємство зазначає, що за перевіряємі періоди правомірність формування витрат та дотримання ДП “Пропан” правил реалізації скрапленого газу для комунально – побутових потреб населення була неодноразово перевірена працівниками податкового органу, якими порушень в даній сфері не встановлено.
- (25) Відділення не погоджується із даним запереченням, оскільки основним завданням органів податкової служби є здійснення контролю за своєчасністю, достовірністю, повнотою нарахування та сплати податків і зборів (обов’язкових платежів), контролю за валютними операціями, контролю за дотриманням порядку проведення готівкових розрахунків за товари (послуги) у встановленому законом порядку, а також контролю за наявністю свідоцтв та ліцензій на провадження видів господарської діяльності, а не перевірка економічної обґрунтованості цін на товари (роботи, послуги).

